

Posudek na diplomovou práci Věry Julie Párysové

Narativní strategie v románu Cudžihó Kunia Letní pevnost

Diplomová práce V. J. Párysové je studií o textu jednoho, poměrně rozsáhlého, literárního díla. Autorka vychází striktně z literatury tohoto textu a analyzuje jej jako celistvou, složitě komponovanou literární skladbu. Zvolený román *Cudžihó Kunia (Letní pevnost, Nacu no toroide)* je pro zkoumání jednotlivých složek literárního textu a jejich funkcí v rámci celku nanejvýš vhodný. Při psaní příběhu mladé Japonky, která se ocitne v severní Evropě, nakládá Cudži volně s časem i prostorem, takže jeho podání příběhu (narativní strategie) inspiruje literárního badatele k zamýšlení nad žitím v čase jednoho lidského života i v čase historickém, stejně jako nad žitím v severní Evropě a ve východní Asii.

Diplomantka se věnuje všem složkám konkrétního Cudžihó textu se zřetelem k jejich vztahu navzájem i k celku románu. V Úvodu a v oddílu Výstavba díla jsou stručně shrnuty údaje týkající se jednak charakteristických rysů Cudžihó vypravěčských postupů, jednak osobnosti autora a obsahu románu *Letní pevnost*. V oddílu Výstavba díla je podrobně popsáno rozčlenění textu ohraničeného Prologem a Epilogem na kapitoly, z nichž některé jsou dále členěny na menší celky (hlavy). Je zde rovněž popsán vztah mezi vypravěčem, který je současně vedlejší postavou, a hlavní hrdinkou, která se stává „vypravěčkou“ v druhém plánu – prostřednictvím zanechaným dopisů a zápisků. Zajímavým vyústěním tohoto popisu je objevení numerického principu s obsírnější poznámkou č. 9 o magické symbolice čísel v evropské kultuře. Následují úvahy o vztahu titulu a motta k obsahu románu. Tyto složky označuje autorka jako „první“ a „druhou“ informaci a výklad o nich opírá především o teoretické stati Daniely Hodrové. V přiměřeném rozsahu jsou dále pojednány postavy, jednak typologicky, jednak z hlediska literárního zobrazování. Užitečné je jejich dělení na ty, které vyprávějí, na ty, které jsou předmětem vyprávění, a na ty, které vyvolávají dějové zvraty. (Postavy patřící do poslední skupiny jsou ovšem také předmětem vyprávění, dokonce mohou být i vypravěči, takže jsou spíš subkategorii).

Postavy se pohybují na mnoha rozmanitých místech v různých dobách. Autorka správně určuje množinu těchto míst jako body, jejichž pojítkem je, že byly nebo jsou místy pobytu hlavní hrdinky; jako jediná se vyskytuje na všech těchto místech. Návazně je pak určen hlavní narativní postup jako „střídání lineárního vyprávění a retrospektivy“ (s. 46). Drama, jehož rozvíjení Cudžihó narativní strategie slouží, vrcholí v sedmé kapitole, které je v diplomové práci věnován zvláštní oddíl. Autorka sleduje změnu nálady a dynamiky vyprávění v souladu s různými obdobími, kdy hrdinka tráví čas na ostrově („letním bytě“). Narativní strategií je zde „skládání jednotlivých obrazů“ (s. 53). V předposledním oddílu (Kompoziční rytmus, efekt gradace a střídání napětí) pak předkládá výsledek své analýzy – charakteristiku Cudžihó narativní strategie v celém zkoumaném díle. Vlastnímu závěru předchází úvaha podložená výsledky velmi podrobné analýzy románového textu nazvaná *Otázky vztahu života, smrti a umění, estetická a psychologická působivost Letní pevnosti*. Rezonuje v ní mimo jiné i autorčin hluboký čtenářský zážitek. Ten je nakonec potvrzen i v Závěru diplomové práce věnovaném čtenářskému ohlasu na tento román.

Diplomová práce Věry Julie Párysové splňuje požadavky kladené na rozsah, obsah a metodu tohoto typu závěrečné písemné práce. Navrhují hodnocení známkou výborně.

Zdenka Švarcová